

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/39935,ul-Bruna-Juliana.html>
01.04.2026, 22:34

ul. Bruna Juliana

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Julian Brun (1886-1942) - działacz komunistyczny, publicysta, krytyk literacki, członek SDKPiL, KPRP/KPP, Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików), członek gremiów kierowniczych partii i Kominternu.

Urodził się 21 kwietnia 1886 r. w Warszawie. W 1905 r. wstąpił do rewolucyjnej Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy (SDKPiL). Wielokrotnie aresztowany przez władze rosyjskie. Na emigracji studiował socjologię w Paryżu. Kiedy wybuchła I wojna światowa, pracował w Bułgarii, gdzie został internowany jako poddany cara. Powrócił do Polski w 1919 roku i rozpoczął aktywną działalność w Komunistycznej Partii Robotniczej Polski (KPRP). Za działalność na rzecz Sowietów został aresztowany w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Zwolniony w 1921 roku, powrócił do działalności w konspiracji komunistycznej. Działał w Centralnej Redakcji KPRP. Redagował wraz z innymi prasę komunistyczną. Był członkiem Centralnego Wydziału Rolnego KPRP, a następnie Wydziału Kulturalno-Oświatowego KC KPRP. W 1922 r. jako jeden z czołowych działaczy partyjnych był przerzucony do Moskwy jako reprezentant Komitetu Centralnego KPRP. Uczestniczył w posiedzeniach gremiów kierowniczych Międzynarodówki Komunistycznej (Kominternu) oraz w IV Kongresie Kominternu. Tam został formalnie członkiem KC KPRP i członkiem Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom (MOPR) – struktury będącej dodatkowym narzędziem oddziaływania bolszewików na społeczeństwa innych krajów. Był członkiem Komisji Związkowej Kominternu.

Latem 1924 r. był w Polsce aresztowany za działalność antypaństwową i skazany na 8 lat więzienia. W 1926 r. został przekazany do ZSRS w zamian za uwolnienie i przekazanie do Polski sowieckich więźniów politycznych. Był członkiem Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików). Został sowieckim urzędnikiem – korespondentem Telegraficznej Agencji Związku Sowieckiego (TASS). Jako korespondent był wysyłany do Paryża, Berlina i Wiednia. Tam angażował się w polityczną i tajną działalność struktur komunistycznych.

Po powrocie do Moskwy brał udział w VI Kongresie Kominternu. Został członkiem Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Zachodniej Białorusi (KPZB) – działającej jako autonomiczna część KPP. Od 1929 r. ponownie pracował w Centralnej Redakcji KPP; brał udział w V Zjeździe partii pod Leningradem. Brał udział w pracach gremiów kierowniczych KPZB i KPP. Uczestniczył w VI Zjeździe KPP (1932), na którym formalnie został zastępcą

członka KC KPP, a na II Zjeździe KPZB – ponownie członkiem KC KPZB (1935). Uczestniczył w VII Zjeździe Kominternu. Tam wybrano go do Biura Politycznego KC KPP. Kierował ośrodkiem wydawniczym KC KPP w Brukseli. Tam zastały go rozwiązanie KPP przez Komintern, a potem wybuch II wojny światowej.

Był autorem szeregu publikacji prasowych oraz książek. W 1940 r. został w Belgii internowany i przewieziony do Francji. Po ucieczce z obozu internowania przedostał się do ambasady sowieckiej przy władzach kolaboracyjnego Państwa Francuskiego w Vichy. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej wraz z ambasadą był ewakuowany do Moskwy. Zmarł w Saratowie 28 kwietnia 1942 r.

(mkkkr)